

EKSAMEN

Emnekode: SFB 14304	Emne: Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon
Dato: 28. november 2013	Eksamenstid: kl. 09.00 til kl. 15.00
Hjelpemidler: Kalkulator Lovsamling med NRSer utlevert på forelesning Revisors håndbok Skattelovssamling Norges Lover Andre lovsamlinger	Faglærer: Asbjørn O. Pedersen
<p>Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 7 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.</p> <p>Oppgavesettet består av 6 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Anslått tidsforbruk er angitt for hver oppgave, og angir hvor mye oppgavene vil telle ved sensur.</p>	
<p>Sensurdato: 19. desember 2013 Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb</p>	

Oppgave 1 (60 minutter)

I et ferdig avsluttet årsregnskap finner du følgende regnskapsposter for regnskapsåret 2012

Resultatregnskap/disponering

Resultat før skatt	kr	1 584 000
Skattekostnad	kr	477 960
Årsresultat	kr	1 106 040
Avsatt konsernbidrag til morselskap etter skatt	kr	720 000

Balansen

Betalbar skatt	kr	146 720
Utsatt skatt	kr	537 880

Avsetningen til betalbar skatt i fjor (2011) var helt riktig beregnet.

Spørsmål:

Beregn de permanente forskjellene i år og de midlertidige forskjellene (grunnlag for utsatt skatt) i balansen i fjor. Vis hvordan du kommer fram til løsningen.

Oppgave 2 (60 minutter)

Selskapet AS Interiør produserer to produkter, en stol og en sofa.

Pr. 31.12.2011 hadde selskapet 50 ferdigproduserte stoler og 30 ferdigproduserte sofaer på lager. Varelageret ble pr. 31.12.2011 verdsatt til full tilvirkningskost i årsregnskapet.

Balanseført verdi pr. 31.12.2011 var totalt kr. 125 000 for stolene og kr. 375 000 for sofaene.

Påslaget som er gjort for faste kostnader utgjorde 20 % av balanseført verdi pr. 31.12.2011.

Selskapet hadde ingen halvfabrikata på lager pr. 31.12.2011. Produksjonen av de to

produktene skjer i to tilvirkningsavdelinger, avd. 1 og avd. 2. Pr. 31.12.2012 har selskapet 75 ferdigproduserte stoler og 15 ferdigproduserte sofaer på lager. I tillegg har selskapet 10 sofaer på lager som er ferdigbehandlet i avd. 1, men som ikke har blitt behandlet i avd. 2.

Kapasitetsutnyttelsen i selskapet har i året 2012 vært normal. Tilleggssatsene for indirekte faste tilvirkningskostnader er basert på normal kapasitetsutnyttelse. Du har følgende informasjon om kostnadene for selskapet for året 2012:

	Stolen	Sofaen
Materialkostnad pr. enhet (påløper ved produksjonsstart i avd. 1)	kr. 1 000	kr. 5 000
Direkte (variabel) tilvirkningskostnad avd. 1 pr. enhet	kr. 300	kr. 2 000
Indirekte (fast) tilvirkningskostnad avd. 1 (i % av materialkostnad)	15 %	25 %
Direkte (variabel) tilvirkningskostnad avd. 2 pr. enhet	kr. 700	kr. 3 000
Indirekte (fast) tilvirkningskostnad avd. 2 (i % av materialkostnad)	35 %	25 %

Salgskostnadene utgjør for produktene gjennomsnittlig 20 % av full tilvirkningskost. Virkelig verdi er vurdert høyere enn full tilvirkningskost for produktene pr. 31.12.2012.

Spørsmål a:

Hva blir balanseført verdi for varelageret pr. 31.12.2012 når det fortsatt skal vurderes til full tilvirkningskost?

Spørsmål b:

Hvilken endring i utsatt skatt får vi knyttet til varelageret i året 2012?

Spørsmål c:

Kommenter kort hvorvidt det hadde hatt betydning for den balanseførte verdi for varene dersom selskapet i året 2012 kun hadde produsert 50 % av selskapets normale produksjonskapasitet?

Se bort fra informasjonen i spørsmål c) i den videre løsningen av oppgaven.

I februar år 2013, før regnskapet er avlagt, får selskapet kunnskap om en konkurrent som har begynt å importere to produkter som i det alt vesentligste er like de to produktene AS Interiør produserer. AS Interiør antar at kundene vil velge leverandør ut fra pris på produktene. Konkurrenten tilbyr produktene til kundene for hhv. kr. 3 000 ekskl. mva. for stolen og kr. 16 000 ekskl. mva for sofaen.

Spørsmål d:

Får de nye opplysningene betydning for regnskapsavleggelsen for regnskapsåret 2012? (Vis hvordan aktuelle regnskapslinjer i resultatregnskapet og balansen eventuelt blir påvirket).

Oppgave 3 (60 minutter)

Du skal vurdere nedenstående oppdrag med hensyn på inntektsføring i årsregnskapet, dvs. om det må foretas noen tilleggs posteringer ved regnskapsavslutningen i forhold til det som er registrert løpende. Gi en kort begrunnelse for løsningen i hvert enkelt tilfelle, og vis hvilke posteringer (med en henvisning til aktuelle regnskapslinjer i årsregnskapet) som eventuelt skal gjennomføres. Se bort fra MVA.

Spørsmål a:

Salg av nybil kr 330 000. Salgsprisen inkluderer garanti og fri service i 3 år (alminnelig garanti). Verdien av årlig service verdsettes til kr 3 000 pr år. Det avsettes kr 6 000 til framtidige garantikostnader.

Spørsmål b:

Selskapet har i desember 2012 inntektsført et salg på 10 mill. kroner. Kunden har i januar 2013 klaget på prisen og det vil etter all sannsynlighet bli inngått et forlik som reduserer kravet på kunden med 1 mill. kroner. Forholdet skyldes uenighet om tilleggsarbeid som Inntekt AS har fakturert i tilknytning til salget.

Spørsmål c:

Selskapet Mikrochip AS har solgt datautstyr med programvare for kr 100 000 desember 2012. Programvaren er priset til kr 30 000. Det er inngått avtale med kunde at kunden kan forkaste hele kjøpet innen 3 måneder dersom programvaren ikke fungerer uten kostnad for kunden.

Spørsmål d:

Choice kjeden har innført bonuspoeng på ivernatting. Døgnprisen er kr 1 400. Platina-kunder (kunder som har mer enn 50 overnattingsdøgn) opparbeider seg 20 % bonuspoeng for hvert døgn (kr 280 for hvert overnattingsdøgn). Erfaringstall viser at en del kunder ikke tar ut bonuspoengene sine (erfaringsmessig 5 % - kr 14 for de opparbeidede kr 280 per døgn).

Oppgave 4 (60 minutter)

Mor AS kjøpte 1. januar 20x1 80 % av aksjene i Datter AS for 2 000.

Balanse per 1.1.20x1	Mor AS	Datter AS
Eiendeler		
Anleggsmidler	5 500	2 000
Aksjer i Datter AS	2 000	0
Varelager	1 200	1 000
Andre omløpsmidler	300	500
	<hr/> 9 000	<hr/> 3 500
Egenkapital og gjeld		
Aksjekapital	1 000	500
Annen egenkapital	2 000	710
Gjeld	6 000	2 290
	<hr/> 9 000	<hr/> 3 500

Regnskapsmessige og skattemessige verdier er like. Virkelig verdi av anleggsmidlene i Datter AS er 2 500, mens varelageret har en merverdi på 250. Gjenværende levetid for anleggsmidlene er 5 år. Eventuell ytterligere merverdi er goodwill, og har en forventet økonomisk levetid på 10 år. I oppgaven beregnes goodwill kun for majoritetens andel (eier teorien). Skattesatsen er 28 %.

Resultatregnskap 20x1	Mor AS	Datter AS
Driftsinntekter	10 000	4 000
Varekostnad	(5 500)	(1 900)
Avskrivning	(1 200)	(500)
Annen driftskostnad	(1 450)	(800)
Renter fra Mor AS	0	50
Renter til Datter AS	(50)	0
Annen rentekostnad	(800)	(100)
Resultat før skatt	1 000	750
Skattekostnad	(280)	(210)
= Årsresultat	720	540

Balanse per 31.12.20x1	Mor AS	Datter AS
Eiendeler		
Anleggsmidler	6 000	2 400
Aksjer i Datter AS	2 000	0
Fordring Mor AS	0	800
Varelager	1 500	1 200
Andre omløpsmidler	500	100
	10 000	4 500
Egenkapital og gjeld		
Aksjekapital	1 000	500
Annen egenkapital	2 720	1 250
Betalbar skatt	280	210
Gjeld Datter AS	800	0
Annen gjeld	5 200	2 540
	10 000	4 500

Varelageret ved begynnelse av 20x1 er solgt i løpet av året.

Spørsmål:

Utarbeid resultatregnskap for 20x1 og balanse per 31. desember 20x1 for konsernet.

Oppgave 5 (90 minutter)

Kjell og Kari er ektefeller, og driver en liten dyrebutikk sammen. Selskapet er registrert i Brønnøysund, som et aksjeselskap. De har ingen andre ansatte bortsett fra ferievikarer og vikarer ved eventuell sykdom.

Alt kjøp/salg av varer/tjenester i dyrebutikken er avgiftspliktig.

Kjell og Kari jobber begge i tillegg som lærere på en videregående skole i 50 % stilling hver seg, og underviser i naturfag. Kjell jobber formiddag, mens Kari jobber ettermiddag. Når Kjell jobber på skolen, jobber Kari i dyrebutikken og omvendt.

Når butikken stenges foretar den som er på jobb dagsoppgjør av kassen. Vedkommende går umiddelbart til banken, og setter inn dages kassabeholdning på dyrebutikkens bankkonto.

Ca. 70 % av salget betales med kort og resten i kontanter.

Eventuelle kontante utlegg samt dagens salg blir ført inn i en kassejournal. Denne signeres av den som har foretatt kasseoppgjøret.

Når salget skal bokføres er det kassejournalen samt kassarullen som er grunnlaget for bokføringen.

Dyrebutikken har blitt en livsstil for ekteparet. De reiser ofte på ferie til Eilat i Israel som er akvariefolks store reisemål. Her kjøper de akvariefisk og diverse akvarieutstyr med seg hjem, som de selger i forretningen. Disse innkjøpene blir som oftest betalt med kontanter.

Dyrebutikken til Kjell og Kari har et veldig godt ry på seg, slik at de kommer folk fra fjern og nær for å handle hos dem.

For å beregne salgsprisen legger de som regel en fast avanse på innkjøpsprisen. De få tilfellene denne fremgangsmåten ikke blir benyttet, har liten økonomisk betydning totalt sett.

Fakturaene betales til forfall. Derfor har både Kjell og Kari tilgang til dyrebutikkens bankkonto.

Siden dyrebutikken nå har kommet opp i over 1000 bilag per år, har Kjell og Kari anskaffet seg et lite regnskapsprogram, som passer til deres formål.

Kjell foretar den løpende bokføringen på egen pc. I forbindelse med at Kjell foretar merverdiavgiftsoppgjøret, skriver han også ut kontospesifikasjoner og saldobalanse. Kjell er ikke komfortabel med å foreta årsavslutning og fylle ut ligningspapirer. Derfor får han hjelp av revisor.

Varelageret bare blir talt opp ved årets slutt. Kjell og Kari deltar begge i varetellingen. Revisor foretar med jevne mellomrom stikkprøvekontroller av vareopptellingen. I sine revisjonsrapporter har han kommentert at det er få feil med vareopptellingene samt regnskapet for øvrig.

Årsresultatet for 2012 var betydelig dårligere enn for 2010 og 2011. Revisor har gjort en regnskapsanalyse av bedriften hvor det klart kommer fram at dette skyldes et plutselig fall i bruttofortjenesten. Revisor kan ikke gi noen direkte forklaring på hva som er årsaken til denne reduksjonen. Analysen viser at både salgs- og innkjøpsprisene har svært stabile over flere år.

Spørsmål a:

Er regnskapssystemet og bokføringen innrettet i samsvar med bokføringsreglene?

Spørsmål b:

Hvilke svakheter kan du finne i forbindelse med kontantsalget i antikvitetsbutikken? Hvilke forbedringer vil du eventuelt foreslå i den forbindelse?

Spørsmål c:

Hva kan årsaken(e) være til den plutselige reduksjonen i bruttofortjenesten?

Oppgave 6 (30 minutter)

Spørsmål a:

Hva er korrupsjon?

Spørsmål b:

Kan du i eksempel på korrupsjon, smøring og kameraderi?

Spørsmål c:

Hvorfor er det viktig å bekjempe korrupsjon?